

18.9.2023

TOIMINTASUUNNITELMA
2023-2024
Klamilan päiväkoti Meritähdet
Kaakon kaksikon varhaiskasvatus

18.9.2023

1. Varhaiskasvatuksen järjestäminen

Kaakon kaksikon: Miehikkälän ja Virolahden kuntien, varhaiskasvatussuunnitelma tehdään koko yhteistyöaluetta koskevana ja se on yhteinen varhaiskasvatuksen eri toimintamuodoissa. Kaakon kaksikossa toimintamuodoista toteutuu päiväkodissa annettava varhaiskasvatus. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta jokainen päiväkotiryhmä laatii erillisen toimintasuunnitelman kullekin toimintavuodelle (1.8. alkava ajanjakso) syyskuun loppuun mennessä. Asiakirjat, jotka sisältävät salassa pidettävää tietoa säilytetään lukollisissa kaapeissa. Lapsen salassa pidettävien tietojen siirtäminen ja vaihtaminen varhaiskasvatuksen sisällä tapahtuu henkilöstön keskinäisissä tiedonsiirtopalaverissa.

Varhaiskasvatus on keskeinen osa lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Varhaiskasvatus luo pohjan elinikäiselle oppimiselle. Lapset tuovat mukanaan varhaiskasvatukseen aiemman elämäkokemuksensa, jossa merkittävänä tekijänä ovat huoltajien ja lasten väliset vuorovaikutus- ja kiintymyssuhteet. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tärkein tehtävä on luoda luottamuksellinen suhde lapseen ja perheeseen. Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö ja yhteiset kasvatukselliset tavoitteet tuovat lasten elämään turvallisuutta ja jatkuvuutta.

Lapsuuden merkityksen ymmärtäminen sekä tietämys lasten kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta ovat pedagogisen toiminnan perusta. On tärkeää tuntea jokainen lapsi ja huomioida hänen henkilökohtaiset tarpeensa yksilöllisesti osana ryhmää. Lapsen tunteminen ja luottamuksen rakentaminen edellyttävät henkilöstön pysyvyyttä.

Kaakon kaksikon varhaiskasvatussuunnitelman keskeisiä käsitteitä ovat **leikki, oppimisen ilo, lapsen etu, lapsen tuki, osallisuus, inklusiivisuus, tavoitteellisuus, suunnitelmallisuus, arviointi ja kehittäminen.**

18.9.2023

1.1 Varhaiskasvatuksen järjestäminen yksikössä (kuvaus yksiköstä ja sen varhaiskasvatusmuodoista)

Klamilan päiväkotijärjestää varhaiskasvatusta arkipäivinä klo 6.15- 17.00 välisenä aikana. Meritähdet ryhmä on Klamilan päiväkodin 3-5- vuotiain ryhmä. Ryhmässä on 18 lasta, joista neljä on syntynyt vuonna 2018 ja kahdeksan vuonna 2019 ja kuusi vuonna 2020.

Ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja on Heidi Natunen ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajina työskentelee Marju Niemi ja Sari Takasuo ja Mirja Pekkarinen. Syyskuun 8. päivä alkaen ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja Suvi Pirskanen joko kaksi tai kolme päivää viikossa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Erika Jokimies käy säännöllisesti ryhmässä elokuussa 2023 ja taas helmikuusta 2024 eteenpäin.

18.9.2023

2. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri ja pedagogisen toiminnan suunnittelu sekä toteuttaminen

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muovautunut yhteisön tapa toimia ja se rakentuu yksilöiden välittömässä vuorovaikutuksessa. Koska toimintakulttuuri on sidoksissa aikaan ja paikkaan, sille on ominaista jatkuva muovautuminen. Tästä johtuen toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti vastaamaan sekä valtakunnallisen että paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteita ja päämääriä. Toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtana on inklusiivinen varhaiskasvatus, jossa kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena itsenään. Toimintakulttuurin keskiössä on lapsen etu.

Pedagoginen toiminta toteutuu lasten ja henkilöstön välisessä vuorovaikutuksessa ja yhteisessä toiminnassa. Lasten omaehtoinen, henkilöstön ja lasten yhdessä ideoima sekä henkilöstön suunnittelema toiminta täydentävät toisiaan.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri on kokonaisuus, joka rakentuu muun muassa

- arvoista ja periaatteista
- työtä ohjaavien normien ja tavoitteiden tulkinnasta
- oppimisympäristöistä ja työtavoista
- yhteistyöstä ja sen eri muodoista
- vuorovaikutuksesta ja ilmapiiristä
- henkilöstön osaamisesta, ammatillisuudesta ja kehittämisotteesta
- johtamisrakenteista ja käytännöistä
- toiminnan organisoinnista, suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria kehitetään inklusion periaatteiden mukaisesti ja se liittyy kokonaisvaltaisesti pedagogisen toiminnan toteuttamiseen. Inklusiivinen toimintakulttuuri edistää lasten osallisuutta ja oppimista ja vastaa kaikkien lasten erilaisiin tarpeisiin. Jokaisella lapsella on oikeus kuulua ryhmään, osallistua yhteiseen toimintaan sekä kasvaa omaan potentiaaliinsa vahvuuksien ja myönteisten oppimiskokemusten avulla yhdessä vertaistensa kanssa. Lapsille tarjotaan sopivia oppimisen haasteita, ja heille turvataan tarvittava tuki (luku 5). Joka syksy toimintavuoden alkaessa tehdään lapsiryhmissä systemaattista ja monipuolista havainnointia, jotta opitaan

18.9.2023

tuntemaan ryhmä ja siinä toimivat lapset sekä sitä kautta heidän vahvuutensa ja toisaalta tarpeensa. Läpi toimintavuoden jatkuva havainnointi on keskeistä, jotta lasten muuttuviin tarpeisiin ja tilanteisiin pystytään vastaamaan lapsen näkökulmasta yksilöllisesti. Myös oppimis- ja toimintaympäristöjä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti yhdessä lasten kanssa heille sopiviksi.

Inklusiivisen varhaiskasvatuksen toteuttamisen edellytyksenä on laadukas pedagoginen ja erityispedagoginen osaaminen ja toiminta, tästä huolehdimme säännöllisellä sisäisellä ja ulkoisella kouluttamisella. Tärkeää on myös huolenpito lasten hyvinvoinnista sekä henkilöstön sitoutuminen inklusion periaatteisiin. Inklusiivisen toimintakulttuurin toteuttaminen edellyttää inklusion johtamista, kehittämistä ja toteutumisen arviointia.

Seuraavaksi varhaiskasvatustiimin toimintaa tarkastellaan pedagogisen ymmärryksen portaiden kautta: **Mitä - Miten - Miksi?**

2.1 Varhaiskasvatuksen keskeisimmät arvot ryhmän toiminnassa (MITÄ teemme arjessa?)

Jokainen lapsi huoltajineen kohdataan yksilöllisesti ja lämpimästi. Jokaiselle lapselle annetaan aikaa ja hänen mielenkiinnonkohteet huomioidaan ryhmän arjessa. Lapsia rohkaistaan kokeilemaan ja yrittämään asioita ikätasoisesti. Aikuisen tuki ja kannustus ovat tärkeitä. Aikuiset noudattavat tiimissä omia työtehtäviään, joka tuo myös rauhallisuutta ryhmän toimintaan.

Pidämme tärkeänä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Kunnioitamme huoltajia ja heidän näkemyksiään. Lapselle on tärkeää, että hän ja hänen perheensä ovat arvokkaita.

Jokainen lapsi huoltajineen kohdataan yksilöllisesti ja lämpimästi. Jokaiselle lapselle annetaan aikaa ja hänen mielenkiinnonkohteet huomioidaan ryhmän arjessa. Lapsia rohkaistaan kokeilemaan ja yrittämään asioita ikätasoisesti. Aikuisen tuki ja kannustus ovat tärkeitä. Aikuiset noudattavat tiimissä omia työtehtäviään, joka tuo myös rauhallisuutta ryhmän toimintaan.

Meritähtien ryhmä on jaettu 3 pienryhmään: Dinosaurukset, Papukaijat ja Leppäkertut. Ryhmät ovat kiinteät, mutta kasvattajat vaihtavat ryhmiä, jotta jokainen lapsi tulee tutuksi kasvattajalle.

Toimintakauden aikana muokkaamme tarvittaessa ryhmiä. Pienemmässä ryhmässä lasten oma ääni tulee paremmin kuuluville ja lapsilla on enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa päivän aikana tapahtuvaan toimintaan. Pienryhmätoiminta on tavoitteellista toimintaa, joka perustuu aina lasten tarpeisiin. Pienemmässä ryhmässä on aremmankin lapsen helpompi tuoda omia ajatuksiaan ja toiveistaan esille. Lasten oivalluksille annetaan tilaa ja aikaa. Kasvattajat tarkkailevat ja kiinnittävät huomiota lasten toiveisiin. Ryhmässä pyritään mahdollisuuksien mukaan tarttumaan hetkeen ja toteuttamaan lasten toiveita.

18.9.2023

Lapsille järjestetään aikaa pitkäkestoiselle leikille päivittäin. Leikin aikana lapset saavat mahdollisuuksien mukaan hyödyntää kaikkia ryhmän tiloja. Leikkejä ei tarvitse aina korjata pois vaan leikki voi jatkua myöhemmin lasten niin halutessa. Lasten saatavilla on erilaisia käden- ja liikunnantaitoa tukevia materiaaleja ja välineitä, joita he saavat hyödyntää ja käyttää vapaasti. Aikuinen voi tarvittaessa laittaa leikit aluille ja olla samassa tilassa lasten saatavana leikin aikana. Aikuinen vie leikkiä eteenpäin ja auttaa ratkomaan mahdollisia ristiriitoja. Ryhmän aikuiset huolehtivat, että jokainen lapsi pääsee leikkiin mukaan.

Meritähdissä pidämme tärkeänä Me- hengen saavuttamista. Leikimme paljon ryhmäytymisleikkejä, tutustumisleikkejä. Joka päivä pidämme yhteisen Me- hetken, missä katsotaan mm. ketä lapsia on paikalla. Me hetki alkaa yhteisellä laululla Meidän ryhmä, meidän ryhmä ihan paras on.

Kasvattajilla on käytössä liikennevalot, jotka ohjaavat lapsia toiminnassa. Vihreää valoa näytetään, kun asiat sujuvat hienosti ja punaisella muistutetaan, että nyt pitää kiinnittää huomiota toimintaan. Valojen lisäksi aikuisilla on käytössä valokuvat helpottamaan esim. siirtymätilanteissa.

Kaikille lapsille mahdollistetaan osallistuminen toimintaan erilaisista lähtökohdista huolimatta. Aikuinen on tarvittaessa lapsen vierellä. Apuna voi olla esimerkiksi kuvakortit, aistivälineet ja aikuisen syli.

Arjessa huolehdimme riittävästä ulkoilusta. Lisäksi käymme säännöllisesti koulun jumppasalissa, lähimetsissä ja urheilukentällä. Talvella hiihdämme ja luistelemme säiden salliessa. Vähintään kerran viikossa olemme pois omalta pihalta.

18.9.2023

2.2 Kiusaamisen ennalta ehkäisy ja siihen puuttuminen sekä häirinnän, syrjinnän ja väkivallan vastainen toiminta

Hyvä kohtelu on jokaisen lapsen oikeus. Turvallisessa kasvuympäristössä lapsi voi kasvaa ilman pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta. Jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on uskaltamalla tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille.

Kiusaaminen, häirintä, syrjintä ja väkivalta ovat kasvuympäristöissä yksiselitteisesti kiellettyjä. Lapsi tai varhaiskasvatuksen henkilöstö ei saa kiusata eikä syrjiä ketään eikä vaarantaa muiden turvallisuutta tai terveyttä. Asian varhainen käsittely yhdessä huoltajien kanssa edistää lasten kokeman kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän tai väkivallan päättymistä.

Meritähdistä puutumme kiusaamiseen ja toisen häirintään heti. Päivittäisillä Me hetkillä keskustellaan hyvistä kaveritaidoista ja lauletaan kaverilauluja. Meidän ryhmä laulua lauletaan, joka päivä ennen ruokailua. Laulussa lauletaan kaveruudesta. Kirjastoautolta lainaamme kirjoja, jossa kerrotaan hyvästä kaveruudesta. Meritähdistien aikuiset huolehtivat, ettei kukaan jää yksin. Muodostamme erilaisia leikkiryhmiä ja ohjaamme lapsia yhteisen leikin alkuun. Kiusaamistilanteissa harjoittelemme yhdessä sopimisentaitoja ja anteeksipyyttämistä. Henkilöstö tukee tunteiden tunnistamisen opettelua ja niiden käsittelyä sanoittamalla lasten tunteita ja keskustelemalla tilanteista lasten kanssa. Lapsille tarjotaan tarvittaessa aikaa ja rauhallinen paikka rauhoittumiselle. Kiusaamiseen puututaan heti tilanteen ollessa käynnissä. Henkilöstö menee tilanteeseen ja yhdessä lasten kanssa mietitään tapahtumaa. Yhdessä opetellaan päättämään riitatilanne halaukseen ja anteeksipyyttämiseen.

Yhteistoiminnallisuuden taitoja harjoitellaan Meritähdistien pienryhmissä. Pienryhmät ovat lasten osalta kiinteät ja suurin osa päivän toiminnoista tehdään näissä omissa pienryhmissä. Omissa pienryhmissä opitaan päivittäin uusia asioita.

18.9.2023

2.3 Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lain mukaan **tasa-arvolla** tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Suomessa tasa-arvoilla ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Tässä oppaassa puhutaan tasa-arvosta, kun viitataan sukupuolten tasa-arvoon.

Varhaiskasvatuksessa tasa-arvo tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen arjessa.

Lain mukaan **yhdenvertaisuudella** tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin. Sekä tasa-arvo että yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia ja tarkoittavat samaa asiaa: syrjimättömyyttä ja tasavertaisia mahdollisuuksia ihmisen eri ominaisuuksista huolimatta.

Varhaiskasvatuksessa yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kiinnitämme huomiota siihen, että ihmisten eri ominaisuudet, kuten ihonväri, uskonto tai terveydentila, eivät aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan.

18.9.2023

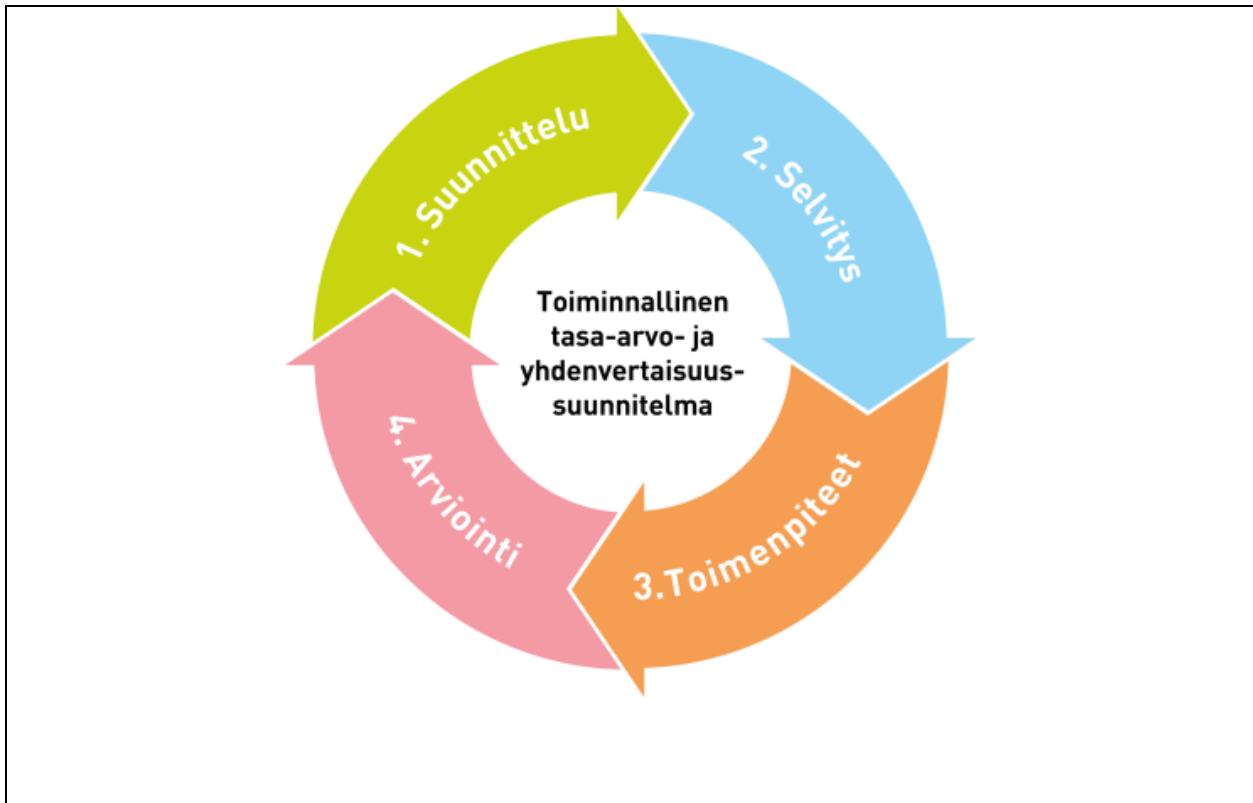
Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma:

- Kaakon kaksikon päiväkodeissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.
- *Velvoite koskee myös varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta.*
- Tehdään vuoden välein osana lapsiryhmän toimintasuunnitelmaa.
- Tarkastellaan varhaiskasvatuksen lapsiryhmän ja toimipaikan toimintaa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Kiinnitä huomio etenkin: vuorovaikutukseen, ohjaukseen, lasten osallisuuteen, materiaaleihin, huoltajien kohtaamiseen sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma:

- Kaakon kaksikon päiväkodeissa lapsiryhmäkohtainen, jota käsitellään myös toimipaikkakohtaisesti.
- *Velvoite koskee varhaiskasvatuksen järjestäjän piirissä olevaa esiopetusta.*
- Suunnitelma siitä, miten toiminta vaikuttaa eri ihmisryhmiin, miten yhdenvertaisuus toteutuu omassa toiminnassa ja millaisia toimenpiteitä toimipaikassa yhdenvertaisuuden toteutumiseksi tehdään.
- Suunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa, lapsilla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus tulla kuulluksi.
- Suunnitelman laatiminen on prosessi: suunnittelu-selvitys-kehittäminen/toimenpiteet-arviointi kehän mukaisesti.
- Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota siihen, miten eri ominaisuudet, kuten esimerkiksi ikä, ihonväri, kieli, katsomus, perhesuhteet tai vammaisuus vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin toimia varhaiskasvatuksessa ja kokea osallisuutta siinä.

18.9.2023

Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986 Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325)

1. Suunnittelu (syksyn tiimisuunnittelu)

Prosessin vaiheiden suunnittelu

Keskitymme kaikenlaisen kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyyn, jokaiselle taataan myös oman kehon rauha. Havainnoimme varhaiskasvatuksen toimintaa toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta ja aloitamme tutustumisen käsitteiden eron ymmärtämisellä (toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus)

2. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin? (syksy)

Tarve ilmeni asian infon yhteydessä elokuussa 2023.

3. Kehittämistoimenpiteet (kevät)

Kehitettävä teema

Tavoite: toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ymmärtäminen läpikäymällä tarkasti kyseiset käsitteet

Mahdollisesti myös OPH aiheen sivuihin tutustuminen.

18.9.2023

4. Arviointi (kesä)

Arviointi on jatkuvaa ja siitä vastaa koko yhteisesti koko tiimi ja se tehdään viimeistään kesällä 2024 toimintavuoden arvioinnin yhteydessä.

2.4 Pedagoginen oppimisympäristö (MITEN?)

Meritähtien ryhmässä oppimisympäristöä muokataan lasten tarpeet huomioiden. Oppimisympäristöä on muutettu sisällä niin, että ruokailutila on vaihdettu leikkilaksi ja tehty pieniä leikkisoppeja. Ryhmätilan seinällä on päivittäinen päiväjärjestys kuvitettuna pictoja hyväksikäyttäen. Lisäksi aikuisen kaulassa roikkuu aina valokuvat, joita käytetään apuna arjen toiminnassa ja siirtymätilanteissa. Ryhmän lapset on jaettu kolmeen pienryhmään (dinosaurukset, papukaijat ja leppäkertut) Lapset saivat itse keksiä omille ryhmilleen nimet. Pienryhmien avulla rauhoitamme pedagogista toimintaa.

18.9.2023

2.5 Pedagoginen havainnointi ja dokumentointi - on jokaisen tiiminjäsenen vastuulla (MIKSI?)

Lapsia havainnoidaan päivittäin ja havaintoja kirjoitetaan ylös havainnointivihkoon. Aikuiset ovat läsnä seuraamassa lasten leikkiä ja muuta toimintaa. Lapsista otetaan valokuvia ja videoita useamman kerran viikossa ja niitä jaetaan tinyapp ryhmään. Lasten kasvunkansioihin liitämme kauden tähtihetkiä valokuvina. Jokaiselle lapselle tehdään syksyllä oma varhaiskasvatussuunnitelma, jota päivitetään keväällä ja tarpeen tullen kauden aikana. Ryhmävasun avulla tiimin jäsenet pystyvät suunnittelemaan ja muuttamaan toimintaa. Lisäksi neljä vuotta täyttävälle tehdään havainnointilomake neuvolaa varten.

18.9.2023

2.6 Toiminnan pedagoginen tavoitteellisuus (MIKSI?)

Ryhmän toiminnan pohjana on toimintasuunnitelma ja ryhmävasu. Ryhmävasua pidetään helposti saatavilla/nähtävillä, jotta sitä olisi mahdollisimman helppo hyödyntää arjen toiminnan suunnittelussa. Kaiken suunnittelun lähtökohtana on lasten etu. Kiireettömälle pedagogiselle keskustelulle ja yhteiselle pohdinnalle järjestetään aikaa tiimipalaverissa ja myös työilloissa sekä vuosittaisissa kehityskeskusteluissa.

Meritähtien ryhmään tehdään kauden alussa oma ryhmävasu. Se on tärkeä arvioinnin ja kehittämisen väline. Ryhmävasun pohjana on lasten tarpeet ja mielenkiinnon kohteet. Niiden pohjalta laaditaan ryhmän pedagogiset ratkaisut sekä voidaan muokata oppimisympäristöä sopivammaksi.

Ryhmän kasvattajat tekevät etukäteen viikko/ kuukausi /toimintakausi suunnitelman. Suunnitelmien avulla huolehditaan, että kaikki oppimisen osa-alueet tulee toiminnassa huomioituksi. Viikoittain pidettävissä tiimipalaverissa suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa.

3. Arviointi ja kehittäminen

Kehittämisen keskeisinä elementteinä pidetään henkilöstön jatkuvaa itse arviointia ja perheiltä saadun palautteen hyödyntämistä. Henkilöstöä kannustetaan jatkuvaan toiminnan, yhdessä sovittujen tavoitteiden ja työtapojen pohdintaan ja arviointiin. Oppiva yhteisö on toimintakulttuurin ydin ja sen omaleimaisuutta kuvaa avoimuus ja keskustelevaisuus. Keskustelemme ja arvioimme toimintatapojamme säännöllisesti: mitä teemme, miten teemme ja miksi teemme, kuten teemme? Toimintamme on pedagogisesti perusteltua. Havainnoinnin avulla tarkastelemme työtapojamme jatkuvasti, ja tarvittaessa muutamme niitä periaatteita ja tavoitteita vastaavaksi. Rakentavassa hengessä annettu palaute sekä kannustus ja avunanto toinen toisillemme, luovat puitteet hyvälle kasvu- ja toimintaympäristölle. Pyrimme välttämään kaavoihin kangistumista oman toiminnan

18.9.2023

arvioinnin ja tutkiskelun lisäksi, esimerkiksi työskentelemällä eri ryhmissä ja päiväkodeissa tai ottaen toisen ryhmän lapsia mukaan oman ryhmän toimintaan.

Varhaiskasvatuksessamme on käytössä ryhmän varhaiskasvatussuunnitelma, ryhmävasu, joka on osa ryhmien pedagogista toimintasuunnitelmaa. Ryhmävasuun kirjataan toiminnan tavoitteet lapsikohtaisesti yksilöllistettyinä sekä toimintatavat, joilla tavoitteisiin pyritään. Toimintaa kehitetään ja arvioidaan Kaakon kaksikossa monitasoisesti. Kehittämistyössä hyödynnetään uusinta tutkimustietoa sekä erilaisia pedagogisia innovaatioita ja toiminnallisia menetelmiä. Kiireettömälle pedagogiselle arvioinnille, suunnittelulle ja yhteiselle pohdinnalle järjestetään aikaa säännöllisesti. Havaintojen läpi käymisen, arvioinnin, kehittämisen ja suunnittelun mahdollistavia rakenteita Kaakon kaksikon varhaiskasvatuksessa ovat:

- päiväkotien erillisissä tiimi-, osasto- ja työyhteisöpalavereissa
- varhaiskasvatuksen johtoryhmän kuukausittaisissa palavereissa.
- vuosittaisissa koko henkilöstön suunnittelu- ja arviointitapaamisissa
- moniammatillisissa yhteistyö- ja kehittämispalavereissa sekä
- kehityskeskusteluissa.

4.1 Toiminnan arvioinnin ja suunnitelmallisuuden toteutuminen ryhmässä (lasten ja huoltajien osallisuus)

Kerran viikossa pidämme ryhmän oman tiimipalaverin, jossa suunnittelemme toimintaa sekä arvioimme omaa toimintaamme ja miten asiat ovat toteutuneet. Yhteisesti sovitut asiat kirjataan palaverivihkoon. Koko tiimi on sitoutuneet noudattamaan yhdessä sovittuja asioita. Suunnitteluajalle järjestetään säännöllisesti aikaa.

Kokotalon palavereita pidetään myös säännöllisesti, jossa voidaan sopia/keskustella kaikkia koskettavista asioista.

18.9.2023

Lasten mielipiteitä kysellään säännöllisesti hymy/surunaamojen avulla. Päivittäisillä Me-hetkillä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa tulevaa. Vanhempien toiveita kysytään mm. huoltajien illassa ja lapsia tuodessa ja hakiessa.

4. Yhteistyö ja lapsen vasuprosessi

Varhaiskasvatuksessa kasvatusyhteistyö lapsen huoltajan kanssa pohjautuu ajatukseen siitä, että jokainen lapsi on yksilö ja jokaisen lapsen oikeus on saada oman kehityksensä sekä tarpeidensa mukaista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa on tärkeää aloittaa vuoropuhelu perheen kanssa, vanhemmat ovat lapsensa parhaat asiantuntijat.

Varhaiskasvatushenkilöstöllä on puolestaan koulutuksen ja kokemuksen antama ammatillinen tieto ja osaaminen. Avoin, luottamuksellinen ja arvostava vuorovaikutus antavat parhaat edellytykset sujuvalle yhteistyölle. Kasvatusyhteistyössä henkilöstö tukee perhettä heidän kasvatustehtävässään niin, että kummankin osapuolen asiantuntemus yhdistyy lapsen edun toteutumiseksi.

Kasvatusyhteistyö laajenee silloin, kun lapsi tarvitsee kehityksessään ja oppimisessaan tukea. Tällöin mukana yhteistyössä ovat alusta alkaen varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja mahdolliset muut eri asiantuntijatahot päiväkodin ulkopuolelta. Luottamuksellinen ilmapiiri ja vanhempien osallisuus

18.9.2023

korostuvat tällaisissa haastavissa tilanteissa. Kiireettömyys ja aito, aktiivinen kuuntelu viestivät vanhemmalle, että heidän näkökulmiaan arvostetaan ja niillä on merkitystä.

Kaakon kaksikossa perheille tarjotaan mahdollisuus työntekijän tutustumiskäyntiin perheen kotona ennen varhaiskasvatuksen aloittamista. Lisäksi perhe voi käydä lapsen kanssa tutustumassa päiväkotiin lapsen tarvitseman määrän, jotta aloituksesta tulisi lapselle mahdollisimman positiivinen kokemus. Arjen keskustelut ja kohtaamiset ovat kasvatusyhteistyössä tärkeitä luottamusta rakentavia palasia.

Kaakon Kaksikossa varhaiskasvatusryhmien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan yhteistyö on jatkuvaa ja säännöllistä, jotta mahdollinen tuen tarve kehityksen eri osa-alueilla havaittaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tarvittaessa teemme yhteistyötä myös muun muassa puheterapeuttien, toimintaterapeuttien, AAC- ohjaajien (puhetta tukeva ja korvaava kommunikointi), lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon kanssa. Lastensuojelun kanssa tehtävä monialainen yhteistyö voi olla joko ennalta ehkäisevää tai osana korjaavaa perhetyötä.

Lapsen vasun laatimisesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksenopettaja, tarvittaessa yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Lapsen vasun lähtökohtana ovat lapsen etu sekä lapsen vahvuudet ja tarpeet. Vasun tavoitteet asetetaan pedagogiselle toiminnalle ja ne laaditaan yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksen ja sen jälkeen kunkin toimintavuoden alussa. Lapsen vasu arvioidaan jokaisen toimintavuoden lopussa sekä aina tarvittaessa. Lapsen vasuun kirjataan lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat pedagogiset tavoitteet ja menetelmät, joilla tavoitteisiin pyritään. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa kuvataan lapsen osaaminen, vahvuudet, kiinnostuksen kohteet sekä yksilölliset tarpeet. Lapsen vasussa yhdistyvät huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön havainnot ja näkemykset lapsen kehityksestä ja oppimisesta sekä ryhmässä toimimisesta.

18.9.2023

Yhteistyö huoltajien kanssa ja lapsen vasun laadinta prosessi

Vasuprosessiin osallistuu kaikki tiimin jäsenet. Tiimipalavereissa käsittelemme lapsen vasuun liittyviä asioita ennen vasukeskustelua. Vasussa näkyy myös lasten oma osuus. Jokaiselle lapselle tehdään haastattelu ja lapsella on mahdollisuus kuvata omia mieluisia asioita/tekemisiä. Vanhemmille laitetaan ennen keskustelua lomake, minkä avulla vanhemmat voivat valmistautua tulevaan keskusteluun. Lasten huoltajien mielipiteitä kuunnellaan päivittäin lasten tuonti- ja hakutilanteissa. Oman ryhmän henkilöstön kesken käydään keskustelua toteutuneen toiminnan onnistumisesta ja mahdollisista muutoksista. Keskusteluja pidetään säännöllisesti pidettävissä tiimipalavereissa.

Lasten on mahdollisuus arvioida toimintaa päivittäin. Meritähtien ME hetkellä kysymme lasten mielipiteitä ja arvioita toiminnasta. Apuna käytämme hymy/surunaama kortteja. Lapsilta tulee myös usein välitöntä palautetta toiminnan aikana.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on tärkeä osa ryhmämme toimintaa. VEO käy Meritähtien ryhmässä säännöllisesti tarpeen mukaan. VEO osallistuu toimintaan ja sekä keskustelee ryhmän kasvattajien kanssa lasten tarpeista ja mielenkiinnon kohteista. Tarvittaessa VEO osallistuu myös vasukeskusteluihin.

Meritähtien ryhmässä tehdään yhteistyötä puheterapeutin kanssa. Arjessa käytämme avuksi paljon pictokuvia. Selkeä päiväjärjestys on lasten tasolla nähtävillä kuvitettuna. Koulun kuraattorin antama tuki on käytettävissä tarpeen tullen. Virolahden neuvolaan teemme jokaisesta 4-vuotta täyttäneestä

18.9.2023

lapsesta havainnointilomakkeen. Neuvolasta saamme takaisin selvityksen, miten lapsella on neuvolakäynti sujunut.

5. Toimintakauden teemat ja tapahtumat

Varhaiskasvatuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset saavat tuoda näkemyksiään ja ideoitaan esiin, näkevät ehdotustensa toteutuvan, neuvottelevat ja ratkaisevat aikuisen avustuksella eteen tulevia tilanteita. Lapset saavat kokemusta vaikuttamismahdollisuudesta, mikä vahvistaa toimintaan sitoutumista. Koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia ja toimintaa järjestetään ympäri toimintakauden.

Kasvatusyhteistyö on myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta. Kauden aikana järjestämme yhteisiä tapahtumia, jotta perheet voivat verkostoitua ja tutustua toisiinsa paremmin, myös henkilöstö tulee tutummaksi. Tarjoamme vanhemmille jatkuvasti mahdollisuutta perustaa retkiryhmän, jonka tehtävänä on vastata erilaisista tapahtumista, retkistä, retkirahoista ja talkoista yhteisen varhaiskasvatuksen eduksi.

5.1 Ryhmän teemat, juhlapäivät ja tapahtumat

Ryhmän toimintakauden teemana on leikki, luonto, lähiympäristöön tutustuminen ja monipuolinen liikunta. Tänä toimintakautena panostamme satujen/kirjojen lukemiseen.

Tutustumme lähimetsiin ja seuraamme luonnon muuttumista vuodenaikojen mukaan. Hyödynnämme mahdollisuuksien mukaan luonnosta saatavia materiaaleja askartelussa. Metsäretkiä teemme kauden aikana vähintään kerran viikossa ja muutenkin liikumme aktiivisesti lähiympäristössä. Samalla toteutamme liikennekasvatusta. Koulun liikuntasalissa ryhmällä on vuoro kerran viikossa. Lisäksi käymme säännöllisesti monitoimikentällä ja palokunnan nurmikentällä pallottelemassa, hyppäämässä pituutta ja juoksentelemassa. Talvella hiihdämme ja luistelemme ja laskemme mäkeä, jos talven sää antaa siihen mahdollisuuden. Lasten päivittäistä liikkumista pidetään tärkeänä osana varhaiskasvatuspäivää.

Pitkäkestoinen leikki on Meritähtien tavoite tällä toimintakaudella. Kasvattaja antaa mahdollisuuden turvalliseen ja pitkäkestoiseen leikkiin ja havainnoi leikkiä sekä huolehtii, että kaikki lapset saavat osallistua leikkiin omien kykyjensä mukaan.

Tämän toimintakauden aikana kiinnitämme erityistä huomiota ME- hengen luomiseen ryhmässä. Joka päivä kokoontumme ME- hetkelle, jossa luomme yhteishenkeä, keskustellaan, kysellään mielipiteitä ja toiveita. Jokaiselle lapselle annetaan mahdollisuus kertoa, mitä hänelle kuuluu. Meritähtien ryhmässä on tavoitteena, että kaikki kuuluisivat ryhmään ja ketään ei jätetä ryhmän ulkopuolelle. Me hetket alkavat yhteisellä laululla Meidän ryhmä.

18.9.2023

Luku ja satuhetkiä pidämme päivittäin. Lokakuussa lapset saavat tuoda vuorollaan lempi kirjansa päiväkotiin. Satuja/kirjoja käsitellään monilla eri tavoilla, esim. näyttelemällä, pöytänukketeatterilla ja keskustelemalla.

Syksyn 2023 tapahtumia

- Valokuvaus
- satuviikon yhteydessä pidetään satukuukausi (lokakuu)
- retki Virojoen kirjastoon.
- Muskaritoiminta
- Halloweenin juhlat
- Pikkujoulut
- Koko talon yhteinen joulujuhla
- retki Häppilän leikkipuistoon

18.9.2023

Kevät 2024

- Läheistenpäivä
- Lasten kulttuuriviikot
- Vappujuhlat
- Kevätretki
- retki bunkkerimuseon alueelle
- retki Klamilan kalasatamaan
- Koko talon yhteinen kevätjuhla

